

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
22 У 17217/22(2015)
Дана 17.10.2023. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија Зорице Китановић, председника већа, Весне Даниловић и Елене Петровић, чланова већа, са судским саветником Јеленом Деспотовић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужилаца АА из ..., Улица ..., иза пок. ББ бив. из ..., ВВ из ..., Улица ..., ГГ из ..., Улица ..., ДД из ..., Улица ..., чији је пуномоћник Радмила Матовић, адвокат из ..., Улица ... и ЂЂ из ..., Улица ..., иза пок. ЕЕ, бив из ..., чији је пуномоћник Наташа Виријевић Китановић, адвокат из ..., Улица ..., поднетој против туженог органа Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско-правне послове, ради поништаја решења број 46-00-00076/2015-13 од 17.04.2015. године, уз учешће заинтересованог лица Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво Републике Србије, у правној ствари враћања имовине, након одржане усмене јавне расправе дана 03.10.2023. године, у нејавној седници већа, одржаној дана 17.10.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

I Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Министарства финансија Републике Србије, Сектора за имовинско-правне послове, број: 46-00-00076/2015-13 од 17.04.2015. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II **ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужени орган Министарство финансија Републике Србије, Сектор за имовинско-правне послове, да тужиоцима АА из ..., Улица ..., ВВ из ..., Улица ..., ГГ из ..., Улица ..., ДД из ..., Улица ... и ЂЂ из ..., Улица ..., надокнади трошкове управног спора у укупном износу од 236.495,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

III **ОДБИЈА СЕ** захтев заинтересованог лица Републике Србије, за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Оспореним решењем одбијена је жалба тужилаца изјављена против

делимичног решења Агенције за реституцију, Подручна јединица ..., број:46-00-3386/2013 од 10.12.2014. године, којим се ставом првим усваја захтев, враћа имовина и утврђује право својине законским наследницима и то ББ из ..., ..., у обиму удела од 1/32 идеалних делова, ЕЕ из ..., ..., у обиму удела од 1/32 идеалних делова, ВВ из ..., ..., ..., у обиму удела од 1/32 идеалних делова, ГГ из ..., ..., у обиму удела од 1/64 идеалних делова и ДД из ..., ..., у обиму удела од 1/64 идеалних делова, на национализованој непокретној имовини и то:

а) пословном простору за који није утврђена делатност са улазом из дворишта бб, ев. бр. 1, у приземљу, површине 68м², који је у Листу непокретности бр. ... КО ... уписан као “пословни простор за који није утврђена делатност са улазом из дворишта бб, ев. бр. 1, у приземљу површине 88м²”,

који се налази у пословној згради за коју није утврђена делатност у Ул. ..., у ..., као објекат преузет из земљишне књиге број 1, на кат. парц. бр. ... КО ..., све уписано у Лист непокретности бр. ... КО ... и

б) градском грађевинском земљишту на делу кат. парц. бр. ..., уписане у Лист непокретности бр. ... КО ..., у површини сразмерно површини враћеног пословног простора из тачке 1. алинеје а) диспозитива овог решења, све као државна својина Републике Србије, корисника Градске општине ..., а које непокретности су национализоване решењем Комисије за национализацију НОО ... 03-27827/59 од 05.04.1960. године и решењем Одељења за финансије НОО ... 04-бр. 2438/3 од 13.05.1960. године, бившем власнику ЖЖ, са уделом од 1/8.

Ставом 2. диспозитива одбија се захтев подносилаца, ближе означених у ставу првом диспозитива делимичног решења у делу којим потражују враћање пословног простора из тачке 1. алинеје а) диспозитива делимичног решења, у уделу 1/2 идеалних делова, који је национализован бившем сувласнику ЗЗ на основу решења Комисије за национализацију НОО ... 03-27827/59 од 05.04.1960. године, подрумског простора површине 19,00 м² и таванског простора површине 151,80 м², све у пословној згради за коју није утврђена делатност у Ул. ... у ..., објекат преузет из земљишне књиге број 1 на кат. парц. бр. ... КО ..., уписана у Лист непокретности бр. ... КО ..., као неоснован.

Ставовима 3.,4.,5.,6.,7.,8. и 9. диспозитива делимичног решења, одбија се у целости захтев ИИ из ..., ..., за враћање одузете имовине, односно обештећење, бившег власника ЖЖ, као неоснован. Обавезује се Република Србија као власник и Градска општина ... као корисник, да по правноснажности овог решења ББ, ЕЕ, ВВ, ГГ и ДД, пренесу право својине на враћеним непокретностима из тачке 1. диспозитива овог решења. Пословни простор из тачке 1. алинеје а) диспозитива овог решења враћа се у судржавину законским наследницима бившег власника по правноснажности овог решења. Налаже се органу надлежном за упис права на непокретностима да на основу овог решења, а по његовој правноснажности, а на основу налаза и мишљења судског вештака за област архитектуре од 31.07.2014. године, и решења Комисије за национализацију НОО ... 03-27827/59 од 05.04.1960. године изврши исправку површине пословног простора из тачке 1. алинеје а) диспозитива овог решења и упис права својине на непокретностима како је то описано у тачки 1. диспозитива овог решења. Налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима да на основу овог решења, а по његовој правноснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретностима наведеним у тачки 1. диспозитива

овог решења. Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, односно Јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења. О преосталом делу захтева, одлучиће се накнадно, када се за то стекну законом прописани услови.

Тужиоци тужбом оспоравају законитост решења туженог органа, истичући да у акту није уопште, односно није правилно примењен закон; у поступку доношења акта није поступљено по правилима управног поступка; чињенично стање је непотпуно утврђено и из утврђених чињеница је изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања. Како су истакли, оспорено решење не садржи разлоге о битној чињеници, а то је: да ли су, не само у време национализације, већ и касније, били опредељени посебни физички делови зграде, с обзиром да је пословна зграда национализована као сусвојина, те уколико је, као што тврде тужиоци, формирање посебних физичких делова пословне зграде у ... у ..., након национализације, било у супротности са законом, од каквог је значаја чињеница да је један од бивших власника, односно његов законски наследник, своју некадашњу имовину која је одузета, вратио у својину на основу теретног правног посла, у погледу његовог даљег права на натуралну реституцију, односно на реституцијско обештећење. У конкретном случају, етажна својина није заснована у складу са законом, односно два посебна физичка дела – пословна простора (гаража за 4 возила, са улазом из ..., површине 87м, у приземљу објекта и пословни простор за који није утврђена делатност са улазом из дворишта, површине 88 м², у приземљу објекта) нису формиран у складу са законом, будући да ни првостепеном ни другостепеном органу нису пружени материјални докази о постојању одговарајућих судских или управних одлука о физичкој деоби пословне зграде у ... у ..., са пратећом пројектном – техничком документацијом, ради формирања два пословна физичка дела – пословна простора (гараже за четири возила и пословног простора за који није утврђена делатност). Указујући на садржину образложења оспореног решења на 8. страни у 4. пасусу, тужиоци су истакли да ни првостепени ни другостепени орган нису на правиан и потпун начин утврдили да ли је након национализације етажна својина заснована у складу са законом, односно да ли је формирање посебних физичких делова пословне зграде у ... у ..., било у супротности са законом, а првостепени орган је испитујући услове за повраћај национализоване имовине, који су прописани Законом о враћању одузете имовине и обештећењу, погрешно пошао од садашњег статуса и намене непокретности који су у својој бити законити, тиме апсолутно ништави, утврдивши да су испуњени услови за натурални повраћај пословног простора за који није утврђена делатност са улазом из дворишта бб, који је у државној својини РС, корисника општине ..., а да у односу на захтев за повраћај гараже за смештај 4 возила не постоји законски основ за натурални повраћај. Тужиоци су у жалби указали да о битним чињеницама постоји противречност између онога што се у разлозима делимичног решења наводи о садржини исправа и самих тих исправа или изведених доказа, наводећи, примера ради да, у образложењу побијаног делимичног решења у тачки 2. диспозитива првостепени орган наводи да је из садржине Уверења РГЗ СКН ... 2, 02 бр.952-3-5700/2012 од 25.07.2012. године “утрђено да је приликом обнављања земљишних књига 1975. године, кат.парцела ... КО ... .. уписана у А листу ЗКУЛ ..., који се састоји од з.к.тела 1 – земљиште без зграде, површине 305 м² и з.к.тело 2 – куће к.бр. ... у улици ..., која се састоји од једне гараже за смештај четири возила са улазом из ..., површине 86,80 м² и пословног простора са улазом из дворишта површине 88 м², као и да је истом приликом укњижена друштвена

својина на земљишту и згради описани као з.к.тело 1 и 2 и право коришћења на з.к.телу 2 у корист општине .... Цитирано уверење РГЗ СКН ... 2 од 25.07.2012. године је контрадикторно са садржином “расправног записника редни број 7, сачињеним приликом обнове земљишних књига управо те 1975. године из кога првостепени орган утврђује да на кат.парцели ... КО ... постоји кућа кућни број 5 – пословна зграда у улици ... и двориште 305 м² да је иста друштвена својина по основу национализације, корисника општине ...”. Приликом обнове земљишних књига 1975. године нису била уписана два посебна физичка дела – пословног простора како је нетачно наведено у уверењу РГЗ СКН ... 2, 02 бр.952-3-5700/2012 од 25.07.2012. године, с обзиром да расправни записник број 7, сачињен приликом обнове земљишних књига 1975. године, као основ промене – уписа, нема ту констатацију, тако да “у образложењу првостепеног делимичног решења у тачки 2. диспозитива постоји противречност о битној чињеници да ли је и када извршен упис два посебна физичка дела – пословног простора, односно да ли је то било у складу са законом или није. У образложењу првостепеног делимичног решења првостепени орган се позива на Уверење Општине ... од 29.05.2002. године, које није могло, нити може бити пуноважни правни основ за формирање два посебна физичка дела – пословног простора, односно не може бити основ за етажирање пословне зграде у складу са законом, а ово посебно имајући у виду да је то исто одељење ГО ... дописом број 351-244/2013-III-01 од 09.07.2013. године обавестила Агенцију за реституцију да за објекат у ... бр.... није евидентирано издавање грађевинских и употребних дозвола којима се мења габарит или волумен објекта, нити за било какве друге грађевинске интервенције (дакле, ни за извођење грађевинских радова на физичкој деоби пословне зграде), те да је у налазу и мишљењу сталног судског вештака ... од 31.07.2014. године дата констатација да су све побројане грађевинске интервенције без доказа да су извршене у складу са законом. Тужени орган у образложењу оспореног решења практично преписује образложење делимичног првостепеног решења, не изјашњавајући се о жалбеним наводима тужилаца да о битним чињеницама постоји противречност између онога што се у разлозима делимичног решења наводи о садржини исправа и самих тих исправа или изведених доказа. Тужени орган приликом оцене основаности жалбених навода тужилаца није водио рачуна о томе да је ставом првим и ставом другим члана 161. ЗУП-а прописано да органи издају уверења, односно друге исправе о чињеницама о којима воде службену евиденцију при чему се уверења морају издавати сагласно подацима из службене евиденције. Стога је више него очигледно да је уверење од 29.05.2002. године, на основу којег је извршен упис два посебна физичка дела – пословног простора, сачињено, иако за његову садржину нису постојали, нити постоје, подаци у службеној евиденцији, да такво уверење од 29.05.2002. године нема, нити може да има значај јавне исправе, те да није могло, нити може првостепеном и другостепеном органу да послужи приликом доношења правилне и на закону засноване одлуке. Тужиоци су у жалби истицали да првостепени орган у образложењу делимичног решења не даје разлоге о битној чињеници од каквог је значаја да је бивши власник, односно његов законски наследник своју некадашњу имовину која је одузета вратио у својину на основу теретног правног посла у погледу права на натуралну реституцију, односно на реституцијско обештећење. Тужени орган у образложењу оспореног решења само паушално констатује да су ти жалбени наводи тужилаца неосновани, односно да није од утицаја то што је ЈЈ купила од општине ... део ове пословне зграде, односно гаражу за смештај четири возила и касније продала КК, па је нејасно са којих разлога првостепени и другостепени орган не налазе да је од значаја чињеница да од

тренутка давања у закуп гараже ЛЛ, површине сс 72 м² преко две купопродаје, досегла на површину од 86,80 м², односно на терену КК коме је ЛЛ продала гаражу на терену држи гаражу – сервис површине 90 м², подрум 20,20 м², а у поткровљу уличне зграде и нелегално изграђен трособан стан површине 86 м² у односу на права подносилаца захтева, овде тужилаца, да им сав пословни простор у приземљу, улаз из дворишта, пословне зграде у ... бр. ..., описан у тачки 1. диспозитива буде враћен. Код оваквог стања ствари, тужени орган је погрешно применио материјално право, погрешно примењујући одредбу члана 27. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, с обзиром да заснивање етажне својине на објекту ... бр.... у ... није било у складу са законом, што значи да на предметном објекту није престало право својине, односно да се не може говорити о тавану и подруму као заједничким деловима зграде у смислу става 2. одредбе члана 19. Закона о основама својинскоправних односа. Национализована зграда није била стамбена, тако да нису постојале споредне просторије које су служиле за потребе станара нити је национализована пословна зграда “гаража за смештај четири возила” која је била наменска и као таква представљала је јединствену функционалну целину. Тужени орган је погрешно применио одредбу члана 5. став 1. тачка 3., а у вези са одредбом члана 47. став 12. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (“Службени гласник РС”, бр. 72/2011 и 108/2013). Правилним тумачењем тачке 3. став 1. члана 5. Закона произлази да бивши власник, односно његов законски наследник који је своју одузету имовину вратио у својину тако што је за њу платио одређену (тржишну) цену или дао другу противвредност, нема право на натуралну реституцију, већ би имао право на реституцијско обештећење по основици коју чини плаћена цена из теретног правног посла, чак и независно од тога да ли је бивши власник, односно његов законски наследник тренутно у поседу те имовине. Правни основ за то није у исплати недогуваног, јер стицалац није платио за своју, него за туђу ствар, већ у начелима правичности и равноправности свих бивших власника, односно његових законских наследника у смислу одредбе члана 5. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Са изнетих разлога предложили су да суд тужбу уважи и оспорено решење поништи.

Тужени орган је у одговору на тужбу у свему остао при разлозима из оспореног решења, па је предложио да суд тужбу одбије.

Законски заступник Републике Србије, Државно правобранилаштво Републике Србије оспорио је тужбу и тужбени захтев тужилаца у целости, позивајући се на образложење, које је дато у оспореном решењу, те истичући да су разлози и наводи изнети у образложењу решења правилни и законити. Како је истакао, у доношењу оспореног решења тужени орган је у свему поступао по правилима поступка, а чињенично стање је у потпуности утврђено, док је из утврђених чињеница изведен правилан закључак у погледу чињеничног стања, те је правилно примењен закон, са којих разлога је тужбом оспорено решење основано и законито. Предложио је да суд тужбу одбаци, односно одбије и обавезе тужиоце да заинтересованом лицу надокнаде трошкове управног спора за одговор на тужбу у износу од 46.500,00 динара.

Поступајући по тужби тужилаца Управни суд је донео пресуду 22 У 10015/15 од 25.10.2017. године, којом је ставом првим одбио тужбу тужилаца, ставом другим одбио захтев тужилаца за накнаду трошкова управног спора и ставом трећим

обавезао тужиоце да заинтересованом лицу солидарно накнаде трошкове управног спора у износу од 16.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

Тужиоци су Уставном суду поднели уставну жалбу заведену у предмету код тог суда Уж 424/2018 године, која уставна жалба је одлуком Великог већа Уставног суда од 24.03.2022. године ставом првим диспозитива усвојио уставну жалбу тужилаца и утврдио да је пресудом Управног суда У 10015/15 од 25.10.2017. године повређено право подносилаца уставне жалбе на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије. Ставом другим диспозитива наведене одлуке поништена је пресуда Управног суда У 10015/15 од 25.10.2017. године и одређено да исти суд донесе нову одлуку о тужби подносилаца уставне жалбе поднете против решења Министарства финансија – Сектор за имовинско -правне послове број: 46-00-00076/2015-13 од 17.04.2015. године. У образложењу наведене одлуке Уставни суд је истакао да, имајући у виду да је о истој чињеничној и правној ситуацији Управни суд различито одлучио пресудом У 10485/15 од 28.09.2017. године, као и стање ове правне ствари коју је такође изнео у образложењу навео да су у конкретном случају у управном поступку који је окончан оспореним актом била спорна следећа правна питања: да ли се у поступку реституције враћају у својину само пословне просторије за које је бивши власник у поступку национализације добио накнаду, ако је национализована пословна зграда у целини; од каквог је значаја за остваривање права у поступку реституције чињеница да су након национализације у катастар непокретности уписани посебни делови зграде која је национализована као јединствена целина и да ли је за одлучивање о захтеву за враћање, односно обештећење за национализовану зграду од значаја чињеница да је пред надлежним органом у току поступак по захтеву за легализацију радова изведених у тој згради. Уставни суд је, позивајући се на одредбе из члана 2., члана 3. тачка 2., члан 8., члан 10., члан 15. став 2., члан 27. став 1., члан 27. став 2., члан 28. став 1., члан 32., став 1., члан 32., став 2., члан 45. и члан 47. став 12. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу ("Службени гласник РС", бр. 72/11 и 108/13), као и одредбе чланова 29. став 1., члан 31. и члан 32. Закона о национализацији најамне зграде и грађевинског земљишта ("Службени лист ФНРЈ", бр. 52/58, 3/59, 24/59, 24/61 и "Службени лист СФРЈ", бр. 32/68) констатовао да се у случају када је национализована пословна зграда у целини, не само поједине пословне просторије, бившем власнику враћа у својини цео објекат, осим ако је уложен у капитал подржављеног предузећа ради стицања удела, односно акција. То значи да је правноснажно решење Агенције којим се такав захтев усваја, правни основ за брисање државне својине на пословној згради која је подржављена и упис права својине у корист бившег власника, односно његовог законског наследника на целом објекту. Из тога даље следи да за одлучивање о захтеву за враћање пословне зграде која је национализована у целини, није од значаја чињеница да је бившем власнику у поступку национализације одређена накнада само за површину коју заузимају пословне просторије у тој згради. Уставни суд је такође констатовао да су, према одредбама Закона о национализацији најамне зграде и грађевинског земљишта, пословне просторије у национализованој пословној згради могле бити остављене у својини ранијих сопственика, као и мали магацин и мали подруми, без обзира на то да ли се налазе у саставу зграде или су посебна зграда. Такође, споредне просторије у пословној згради остављеној у својини ранијег сопственика или ван такве зграде, нису сматране пословним просторијама ни пословним зградама у смислу тог закона и нису национализоване. Међутим, имајући у виду да у конкретном случају пословна зграда

није остављена у својини ранијих сувласника, нити се споредне просторије налазе ван те зграде-која је подржављена у целини, овај суд налази да нема уставно правног утемељења закључак Управног суда да таван и подрум у предметној пословној згради нису били предмет национализације, због тога што је накнада бившим сувласницима зграде одређена само за гаражу површине 170 м². Уставни суд је имао у виду да у тренутку национализације предметне пословне зграде нису били одређени посебни делови зграде, већ је уписник делова и у катастар непокретности извршен на основу уверења Одељења за грађевинске и комуналне послове општине ... од 29. маја 2002. године. Суд је даље имао у виду да се у поступку реституције не враћају стамбене зграде и куће на којима је, у случају заснивања етажне својине, у складу са законом, престало да постоји право својине на згради, односно кући, а да се пословне зграде не враћају у својину једино ако су уложене у капитал подржављеног предузећа ради стицања удела, односно акција. Суд, с тим у вези, констатује да се из оспорене пресуде не може закључити да ли се, по оцени Управног суда, одредбе члана 27. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу примењује на пословне зграде које су предмет захтева за реституцију. Уставни суд, такође, је констатовао да је вештачењем изведеним у поступку пред Агенцијом утврђено да је предметна зграда у време национализације имала приземље са једном канцеларијом, површине 151,80 м², подрум испод те канцеларије површине 19 м², као и тавански простор са две собе у оквиру тавана, површине 151,80 м², те да је укупна нето површина зграде износила 322,60 м². Уставни суд је нагласио да се у конкретном случају не ради о тавану и подруму у пословној згради која је остављена у својини ранијег сопственика или ван такве зграде, већ о пословној згради која је подржављена у целини, због чега нема места позивању Агенције на одредбу члана 32. став 2. Закона о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта, приликом оцене да таван и подрум нису били предмет национализације. Суд је истакао да је сврха која се Законом о враћању одузете имовине и обештећењу жали остварити, превасходно, враћање имовине која је одузета применом одређених прописа, а ако то није могуће, давање обештећења за одузету имовину. Стога се, по налажењу овог суда, сувласнички удео на предметној згради у целини, који је обухватао и помоћни простор у тој згради, не може у поступку реституције поистоветити са правом заједничке својине на том простору. Полазећи од наведеног, Уставни суд је нашао да се може оценити произвољним закључак Управног суда да не постоји законски основ за враћање и обештећење за простор који заузимају таван и подрум у предметној пословној згради. Уставни суд је такође, оцењујући да ли је за одлучивање о захтеву за враћање, односно обештећење за таван и подрум у национализованој згради од значаја чињеница да је пред надлежним органом у току поступак по захтеву за легализацију радова изведених на тавану те зграде, имао у виду обавезу Агенције да прекине поступак до окончања поступка легализације радова који се изводе на имовини која је предмет захтева за враћање. Суд је констатовао да је у делимичном решењу Агенције наведено да радови који се изводе на "уличном делу тавана" предметне зграде, којима је формиран трособан стан, нису од утицаја на одлучивање, будући да у време национализације целокупан простор изнад приземља представљао тавански простор. Уставни суд је такође нашао да конкретан управни поступак није требало прекинути до окончања поступка озакоњења наведених радова, али образложење Агенције упућује на закључак да би подносиоци уставне жалбе, усвајањем захтева КК за озакоњење, били ускраћени за право заједничке својине на "уличном делу тавана" у коме је формиран трособан стан, иако је то право, према становишту агенције "неспорно". Са изнетог, Уставни суд је оценио да образложење

оспореног појединачног акта не испуњава захтеве правичности, те је утврдио повреду права на образложену одлуку и сагласно одредби члана 89. став 1. Закона о уставном суду у овом делу усвојио уставну жалбу, одлучујући као у тачки I изреке. Имајући у виду природу учињене повреде права у конкретном случају, сагласно одредби члана 89. став 2. Закона о уставном суду, Уставни суд је поништио пресуду Управног суда У 10015/15 од 25.октобра 2017. године и одредио да исти суд донесе нову одлуку о тужби подносилаца уставне жалбе поднетој против решења Министарства финансија - Сектор за имовинско-правне послове број: 46-00-00076/2015-13 од 17. априла 2015. године, одлучујући као у тачки II изреке.

Поступајући у извршењу наведене одлуке Управног суда Уж 424/2018 од 24.03.2022. године, која је, у складу са одредбама чланова 166. став 2., 171. став 1. и 2., те 104. став 1. Закона о Уставном суду коначна, извршна и опште обавезујућа, да је свако дужан да поштује и извршава одлуке Уставног суда, као и да су, између осталих, сви државни органи дужни да, у оквиру својих права и дужности, извршавају одлуке решења и решења Уставног суда, Управни суд је, по пријему наведене одлуке Уставног суда и формирања предмета 17217/22 дана 21.04.2022. године, доставио туженом органу одлуку Уставног суда, са налогом за поновну доставу одговора на тужбу против овде оспореног решења, као и комплетних списа, који се односе на предмет спора. Поступајући по налогу суда, тужени орган доставио је списе предмета, који су у суду примљени дана 11.07.2022. године.

Имајући у виду да је у конкретном случају у управном поступку учествовало више странака са супротним интересима, Управни суд је, у складу са одредбом члана 34. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", бр. 111/09) заказао усмену јавну расправу ради поновног изјашњења странака у овом управном спору у вези са предметом спора.

Управни суд је дана 03.10.2023. године, одржао усмену јавну расправу, применом одредбе члана 34. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС” број 111/09), којом је прописано да је расправа обавезна ако су у управном поступку учествовале две или више странака са супротним интересима. Усмена јавна расправа је одржана у складу са одредбом члана 38. став 1. Закона о управним споровима, којом је прописано да изостанак уредно позване странке са усмене расправе не одлаже њено одржавање, а одржана је у присуству АА из ..., ВВ, ГГ, ДД које заступа адвокат Радмила Матовић из ... по пуномоћју у списима и приложеном пуномоћју за АА и ЂЂ за кога се јавља по приложеном пуномоћју Наташа Виријевић Китановић, адвокат из ..., а у одсуству уредно позваног туженог органа и заинтересованог лица.

Пуномоћник адвокат Радмила Матовић обавестио је суд да је тужилац ББ из ..., преминуо 15.05.2020. године, да је иза истог проведен оставински поступак и оглашени законски наследници АА и ЕЕ, која је у међувремену такође преминула. У прилогу доставља решење Упп 594-2020 веза О бр. 3576/2020 и пуномоћје за АА.

Пуномоћник адвокат Наташа Виријевић Китановић обавестила је суд да је ангажована од законског наследника ЕЕ и доставила пуномоћје као и оставинско решење Упп 529-2022 веза I О бр. 1751/22.

На усменој јавној расправи пуномоћник Радмила Матовић за означене тужиоце које заступа оста ла је код навода из тужбе од 03.07.2015. године, као и при свим разлозима изнетим на усменим расправама пред овим судом током трајања управног спора, посебно код навода са усмене расправе од 19.10.2017. године. Предложила је да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати на поновни поступак. Трошкове поступка је тражила по АТ по тарифи објављеној у Службеном гласнику бр. 43/23, у износима од 54.000,00 динара на име састава тужбе од 03.07.2015. године, увећано за 200 % за заступање више странака, у износу од 58.500,00 динара на име приступа на одржаној расправи 19.10.2017. године, увећане за 200 % за заступање више странака и за приступ на данашњој одржаној расправи у износу од 58.500,00 динара увећано 150 % за заступање опредељених тужилаца, као и за трошкове судске таксе за тужбу и одлуку по ТТ која је плаћена по налогу суда.

На усменој јавној расправи пуномоћник адвокат Наташа Виријевић Китановић која се јавља за тужиоца ЂЂ, у свему се придружује наводима пуномоћника осталих странака. Предлажила је да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати на поновни поступак. Трошкове поступка тражи по важећем АТ за приступ на данашњој одржаној расправи износ од 58.500,00 динара.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима, Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу, дате речи на усменој јавној расправи, као и оценом списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Према оцени Управног суда, основано се тужбом указује на незаконитост оспореног решења, јер је исто донето уз повреде правила поступка из члана 235. став 1., а у вези члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку, будући да наводи из образложења оспореног решења не произлазе из стања у списима предмета. Заснивајући своју одлуку у овој управној ствари на правном схватању изложеном у одлуци Уставног суда Уж 424/2018 од 24.03.2022. године, Управни суд је оценио да је тим решењем повређен закон на штету тужилаца са разлога што се у моменту национализације иста односила на цео објекат који је тада, као и сада, био пословни објекат, па је она обухватила и таван и подрум у том објекту, све у идеалним деловима од ранијих сувласника. Како је етажирање извршено после национализације, то се по оцени суда, не може прихватити као правилан закључак туженог и првостепеног органа да таван и подрум, као заједнички делови зграде, односно споредне просторије, нису биле посебан предмет национализације, што се види из тога да њихова површина као споредних помоћних просторија, није узета у обзир ни у решењу о национализацији, нити приликом обрачунавања накнаде за национализовани пословни простор, с тим што ће тужиоци као носиоци права својине на предметном пословном простору имати и заједничко право својине на заједничким деловима зграде. Ово посебно, јер се у поступку реституције враћа непокретност и утврђује удео подносилаца захтева на објекту у целини како је национализован, па се и њихов удео утврђује у идеалним деловима према идеалним деловима сувласника национализованог објекта, јер се његов сувласнички удео односио на главне просторије и споредне просторије, односно на цео објекат као такав. Стога се приликом враћања имовине његовим законским наследницима, мора утврдити идеални

удео на главним и споредним просторијама и не може се претпостављати “заједничко право својине на заједничким деловима зграде”, како то управни органи наводе, јер се захтев за враћање односи на цео недељиви објекат који је био у време национализације јединствен, без физичких деоба. Суд такође налази да касније етажирање пословне зграде, није од утицаја на право законских наследника ранијих сувласника на враћање целе некретнине у припадајућим идеалним деловима, било у натури или у обештећењу.

Са изнетих разлога, Управни суд је на основу одредаба члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима одлучио као у ставу првој диспозитива пресуде. У извршењу ове пресуде тужени орган је дужан да донесе ново и на закону засновано решење, придржавајући се примедба Управног суда изнетих у пресуди, у року и на начин прописан одредбом чл. 69. став 2. Закона о управним споровима.

Одлучујући о захтеву тужилаца за накнаду трошкова спора, на основу чл. 66. и 67. Закона о управним споровима и чл. 153. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр . 72/2011, 49/2013- одлука УС, 74/2013-одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, 10/2023), који се сходно примењује на основу члана 74. Закона о управним споровима, Управни суд је нашао да је захтев делимично основан, и то у износу од 24.750,00 динара за састав тужбе за првог тужиоца и по 12.375,00 динара за следећа четири тужиоца; 24.750,00 динара за приступ на усменој јавној расправи одржаној дана 19.10.2017. године за првог тужиоца и по 12.375,00 динара за четири тужиоца; износ од 24.750,00 динара за првог тужиоца и по 12.375,00 динара за три тужиоца које заступа адв. Радмила Матовић на усменој јавној расправи одржаној 30.10.2023. године; износ од 29.250,00 динара за ЈЛЈ, кога заступа адв. Наташа Т. Виријевић Китановић, на усменој јавној расправи одржаној 30.10.2023. године, који трошкови су одмерени применом Тарифног броја 44. и 45., а у вези са Тарифним бројем 47. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Службени гласник РС”, бр. 43/23), као и за таксу на тужбу у износу од 390,00 динара и одлуку у износу од 980,00 динара,(имајући у виду да је судска такса наплаћена дана 28.12.2017. године), те је Управни суд досудио укупне трошкове у износу од 236.495,00 динара, и одлучио као у ставу другом диспозитива ове пресуде. Суд тужиоцима није досудио трошкове преко досуђених, а до тражених износа јер нису одређени у складу са наведеном Тарифом.

Суд је одбио захтев заинтересованог лица Републике Србије за накнаду трошкова управног спора, с обзиром на њихов успех у овој правној ствари, па је на основу чланова 67. и 74. Закона о управним споровима, а сходном применом члана 153. Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу трећем диспозитива.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 17.10.2023. године, 22 У 17217/22(2015)

Записничар
Јелена Деспотовић, с.р.

Председник већа-судија
Зорица Китановић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

МП